

OLEVA til STIVELSE på ØSTLANDET

0. Dyrkingsmål

Målet for Oleva til stivelse er å oppnå stor stivelseavling.

1. Settepoteter.

Dersom det ikke er mulig å kjøpe inn sertifiserte (statskontrollerte) settepoteter til hele arealet hvert år bør det kjøpes inn nok sertifiserte settepoteter til oppformering av egne settepoteter for neste år. Dette arealet bør være skjermet fra annen potetdyrking, og må ha en god forgrøde, ikke poteter de tre siste åra eller korsblomstra vekster det siste året.

Kuras settes tett i oppformeringa, gjerne 20-25 cm, for å gi mye settepoteter.

Settepotetstørrelsen må være tilpasset egen setter, og bør derfor fraksjoneres også for eget bruk. For å beregne kg/daa veies minst 100 stk settepoteter. Middelvekta av disse (gram) divideres på radavstand(m) x setteavstand(m). Eksempel: $60 \text{ g} / (0,80\text{m} \times 0,20\text{m}) = 375 \text{ kg/daa}$. (Se også egen dyrkingsveiledning om oppformering av egne settepoteter)

2. Forbehandling av settepotetene.

Oleva spirer raskt.

I gjennomsnitt for 5 års forsøk på Hveem, 1991-95, gav lysgroing ei meravling på 300 kg pr dekar ved opptak midt i september. Om det ikke blir lagt ned arbeid med lysgroing, er det viktig med ei god oppvarming før setting.

3. Vekstskifte.

Det bør ikke være dyrket potet på skiftet de siste 2 åra. Helst bør det være 3 år uten poteter.

4. Jordarbeiding.

Grundig steinfjerning/steinstrenglegging for å få løs jord fri for stein og klump større enn 30 mm ned til minst 20 cm jorddybde. Jord uten stein må harves tilsvarende dypt.

5. Gjødsling.

Mengden tilpasses lokale forhold. Sannsynligvis er det betaling for å gi opp mot 12 kg N/daa i YaraMila Fullgjødsel 12-5-18 mikro. Gjødslinga bør deles i to med om lag 75 kg ved setting og 25 kg som delgjødsling omkring 20. juni.

6. Radavstand

Radavstanden må være minimum 75 cm (gjerne 80 cm).

Det er gunstig med "parfærer" der traktorhjula går i breie tomfærer. Radavstanden skal være 85 cm der hjula går og 75 cm midt under traktoren når gjennomsnittsavstanden er 80 cm og traktorens sporvidde 160 cm.

7. Setteavstand

Settepotetmengden bør være ca. 250 kg/daa. Det gir stor avling. ***Setteavstanden blir da ca. 30 cm, noe kortere for de minste settepotetene, og lengre for de største.*** 60 grams knoller, 80 cm radavstand og 30 cm setteavstand gir 250 kg settepoteter pr. daa (se formel under pkt. 1 Settepotetoppformering).

8. Setting.

Potetene settes når temperaturen i jorda er stabil på om lag 8 °C i 8 cm dybde midt på dagen (kl.12.00), eller i værtype med stigende temperatur i tørr jord, når temperaturen er minst 6 °C.

9. Hypping.

Det er viktig å hyppe grundig etter oppspiring, på 10-20cm rishøyde før plantene skades av kjøringa. Det er gunstig å lage breie og høye rader med plass til stor avling.

10. Plantevern.

Ugraset bekjempes mekanisk og/eller med kjemiske midler.

Oleva er relativt svak mot tørråte, og det er viktig å være ute til rett tid. Tørråtebekjempinga følger derfor normalt program for tørråtesprøyting. Følg lokal veiledningstjeneste.

11. Vatning.

Hold jevn fuktighet hele vekstsesongen. God fuktighet tidlig er viktig. Potetplanta trenger i gjennomsnitt 3-4 mm vann pr. døgn fra 2 uker etter oppspiring. Ujevn fuktighetstilgang gir stor risiko for flatskurv, vekstsprekker, kolv og andre indre defekter.

12. Høsting.

Potetene må være modne ved opptak, og ha minimum 14 % stivelse.

Jordtemperaturen bør være minst 8 °C. Riset bør vise modningstegn ved høsting, dvs. gulning. Kan høstes uten risdreping, men pass på tørråtebekjempinga. Dersom det er mistanke om tørråte i åkeren foretas risdreping ca. 10 dager før opptak. Alt bladverk skal drepes, om nødvendig med 2 ganger kjemisk behandling med Reglone eller mekanisk + kjemisk.

13. Opptørking

Potetene tørkes raskest mulig opp, gjerne utendørs i noen timer hvis været er gunstig under tildekking. Heving av potettemperaturen **før** innkjøring på lager er gunstig, men må ikke skje etter at potetene er på lageret. Inne på lageret tørker poteten effektivt opp, ved å ventilere med luft som er litt (0,5 – 1,0 °C) kaldere enn temperaturen i kaldeste potet.

Oleva kan også med fordel lagres i kule på åkeren. Avtal dette med potetmottakene før det iverksettes.

14. Lagring.

Først forlagring ved samme temperatur eller litt lågere enn knolltemperaturen ved innkjøring.

Deretter senkes temperaturen gradvis til 4 °C ved levering før jul.